...r un profesor universitar e nevoit să umble patru ani ... lucru, bătînd pragurile tuturor instanțelor, căutîndu-și ...tatea, care deocamdată pentru el e la fundul mării.

Comisia parlamentului - da ministerul - ba

...Inîi să precizăm des...ne e vorba. Cine e acest ...are are atîta curaj, răb...pătere și insistență pen...se lua de piept cu vitre...vieții? Zicem așa pen...a peregrinările lui su...i cu șapte ani în urmă. ...ba de Marin Brăila, can...în științe tehnice, pînă ...88 docent la catedra ...toare și automobile» a ...ui Institut Agricol, reor...at de curînd în Univer...a Agrară din Moldova. ...985 a absolvit facultatea ...canitare a acestei insti...In 1971 termină aspi...ra; apoi susține cu brio ...de candidat în științe ...ce. În anii 1979—1980, ...ce a însușit la perfecție ...franceză, a lucrat în ...ția Institutul de Hidro...ă și Ameliorație. A ela...și a publicat 15 lucrări ...fice de specialitate.

...r. Într-o bună zi, faceas...întîmplat la 15 februarie ...) docentul Marin Brăilă ...în dizgrația conducerii ...rei «Tractoare și automo...dizgrație încununată de ...conflict cu repercusiuni ...Gliceava, după cum ne...urisește dl Brăilă, fapt ...tate cu migală două vo...de diverse, documente, ...se-verbale, caracteristici ...s-a ișcat de la o nimica...în perioada aceea (fe...rie 1985) la catedra în ...n-avea cine să predea ...enților anului doi cursul ...motehnica». Șeful cate...dl Eugeniu Țîmbalist, îl ...este pe Brăilă. Acesta re...pe motiv că e suprasoli...și nu e specialist în do...ul dat. Argumentul pare ...destul de serios. Condu...catedrei a calificat de...clarația dlui Brăilă o nesupunere, încălcare gravă a disciplinei de muncă și peste cîtva timp «sfînta treime» a anilor de tristă faimă: șeful catedrei, E. Țîmbalist, partorgul A. Șafronov și proforgul F. Evdochimov îi ticluiesc o caracteristică ce a subminat cariera de mai departe a docentului Brăilă: «ignorează» hotărîrile catedrei, nu se pregătește la nivel de lecții, nu participă la elaborarea temelor de cercetări științifice, s-a eschivat de la activitatea obștească. Cu o atare caracteristică, firește, nu putea fi reales în postul pe care-l deține pe bază de concurs conform regulamentului stabilit pentru instituțiile de învățămînt superior. Ceea ce și s-a întîmplat ulterior. Prin ordinul rectorului este concediat.

Dizgrațiatul Brăilă nu se dă bătut, se revoltă, scrie plîngeri, stăruie să dovedească că caracteristica nu este obiectivă, a fost falsificată cu scopul de a se debarasa de el. Și obține. În 1986 este restabilit în post, dar i se fixează un nou examen (o nouă realegere), pe care, desigur, nu-l susține și în 1987 e concediat pentru a doua oară, iarăși e nevoit să cutreiere instanțe, ajungînd pînă la Moscova. În cele din urmă e restabilit din nou. Dar nu pentru mult timp, căci în 1988 îl așteaptă o altă realegere, de după aceasta nu la facultate, ci în cadrul consiliului științific al Universității Agrare. Dar, vai, caracteristica îi face festa și de data aceasta: prin majoritatea de voturi candidatura lui e respinsă, după care urmează ordinul de eliberare.

Brăilă adună noi documente, noi dovezi, dar fără succes. Instanțele cărora se adresează îl tratează cu refuz, rămîn surde la durerea omului. Plîngerile au fost examinate consecutiv de: comisia Departamentului instituțiilor superioare al «Gosagropromului» al U.R.S.S., fostul procuror al republicii, tov. M. Demidenco, comisia fostului comitet central al fostului P.C.M., comisia formată de deputatul Sovietului Suprem al U.R.S.S. din partea Moldovei, generalcolonelul V. Osipov... Nimeni nu găsește abateri de la lege, de fiecare dată invocîndu-se argumentul — concedierea are la bază respingerea prin vot secret de către consiliul științific al institutului. Mai mult chiar, unii din demnitari începuseră să întrevadă în insistența și minuțiozitatea lui Brăilă în ce privește colectarea hîrtiilor cu dovezi o comportare străină, veșnică cu dereglarea psihică («strannosti v psihiceskoi sfere», mențiune a comisiei general-colonelului Osipov), uitînd de faptul că numai medicul e în drept să aprecieze starea psihică a individului.

Toate acestea au fost comise din perioada stagnării cînd voința unui șef de a înlătura persoanele inconvenabile putea fi ușor impusă unui colectiv, lucru care, de altfel, se întîmplă des și în zilele noastre. Dar, zicem noi, s-a terminat cu birocrația partocrată și ei trebuie să triumfe democrația umană. Sînt create prinderile și climat propice întru restabilirea echității, demnității fiecărui cetățean. Așa credem toată lumea, așa credem și noi. Dar cazul Brăilă, spre marele nostru regret, dovedește contrariul.

În plină dispersare omul se adresează Comisiei pentru știință și învățămînt a Parlamentului Republicii Moldova. Din indicația acestei instanțe se creează o comisie pentru cercetarea cazului Brăilă. În componența ei au activat domnii N. Bolocan, director general al direcției planificare și finanțe a Ministeruli Științei și Învățămîntului, președintele comisiei, V. Amarei, V. Jomiru și T. Vascan, docenți la Politehnică. Domniile lor au constatat: «Comisiei nu i s-au prezentat dovezi precum că dl M. Brăilă nu ar fi respectat orarul de cursuri alcătuit de decanatul facultății, nu există motive de a confirma învinuirile aduse în caracteristica eliberată la 26 mai 1986 de catedra «Tractoare și automobile».

Reieșind din concluziile comisiei de control, dl P. Soltan, președintele Comisiei pentru știință și învățămînt a Parlamentului, expediază un demers Ministerului Agriculturii și Alimentației, în subordinea căruia se află Universitatea Agrară din Moldova, în care insistă ca docentul Marin Brăilă să fie restabilit în funcție.

Credeți că dreptatea a triumfat? De unde? În cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației se formează încă o comisie. În ea au fost incluși reprezentanți a trei direcții generale ale ministerului: pentru asigurarea științifică a complexului agroindustrial, pentru pregătirea, recalificarea cadrelor și gospodăriile de instruire și pentru problemele juridice. Așadar, chestiunea cu privire la eliberarea din lucru a docentului catedrei «Tractoare și automobile» Marin Brăilă a fost examinată încă o dată, «suplimentar», după cum se va nota în scrisoarea de răspuns. Concluzia: «În cadrul concursului n-au fost comise greșeli de procedură care ar servi drept bază pentru anularea hotărîrii consiliului științific și a ordinului rectorului, prin care dl M. Brăilă a fost eliberat din lucru în legătură cu expirarea termenului de realegere; fapte de persecutare și reprimare n-au fost stabilite. După cum s-a constatat, astfel de fapte n-au fost depistate nici de numeroasele comisii din savanți și specialiști competenți din afară, precum și din cadrul Universității Agrare de Stat din Moldova».

În baza acestora Ministerul remite Comisiei pentru știință și învățămînt a Parlamentului următorul răspuns: «...în lipsa bazelor juridice este imposibilă restabilirea întemeiată a dlui Brăilă în funcția anterioară».

Așadar, mă întreb: care comisie a examinat obiectiv cazul Brăilă: comisia Parlamentului sau cea a Ministerului Agriculturii și Alimentației? Am fost curios să aflu opinia dlui Eugeniu Țîmbalist, șeful catedrei «Tractoare și automobile»: «Numai M. Brăilă e vinovat. El pur și simplu n-a vrut să lucreze. De cînd a obținut titlul de docent a început să încalce disciplina de muncă. Din această cauză n-a fost reales. Candidatura dumnealui a fost examinată de patru ori la comisiile respective și n-a trecut niciodată. Nu-l poate suferi colectivul. În ce privește hotărîrea comisiei formate de Parlament, pe dl Bolocan nu l-am văzut pe aici și nu știu de ce a semnat documentul de concluzie, iar ceilalți s-au bizuit numai pe niște citate spicuite din documentele prezentate de M. Brăilă. Senatul Universității Agrare nu-și poate schimba hotărîrea ca Brăilă să fie restabilit în funcție».

Dacă e așa cum afirmă dl E. Țîmbalist, atunci cum rămîne cu decizia Comisiei pentru știință și învățămînt a Parlamentului republicii? Conform legislației hotărîrile acesteia sînt obligatorii pentru organele ierarhic inferioare.

Vasile ODOLEANU.

P. S. Între timp reprezentanții Ministerului Agriculturii și Alimentației, Universității Agrare din Moldova, în frunte cu dl rector G. Ungureanu, au fost poftiți la ședința Comisiei pentru știință și învățămînt a Parlamentului. Au fost așezați, cum s-ar spune, față în față cu membrii comisiei care l-a reabilitat pe docentul M. Brăilă. Cu regret, discuția, desfășurată în contradictoriu, unul cu altul, ba. Deși au fost aduse noi argumente întru apărarea docentului, conducerea Universității Agrare o ține una: Brăilă n-a fost reales, deci nu poate fi restabilit. Discuție, pe care a întrerupt-o la timp dl P. Soltan, rugînd insistent atît conducerea ministeruli, cît și cea a universității să găsească modalitatea pentru a satisface cererea lui Marin Brăilă. Să sperăm că acesta va fi capătul calvarului. Dar autorul plîngerii ne întreabă: cine poartă răspundere pentru pățimirile suportate?

Actualitatea în Guvern

Guvernul Moldovei a adoptat hotărîrea «Cu privire la optimizarea investițiilor capitale bugetare pentru semestrul II al anului 1992».

În scopul centralizării mijloacelor bugetare extrem de limitate, destinate finanțării construcției obiectelor de importanță vitală pentru economia națională ce se află într-un stadiu de finalizare, Guvernul republicii consideră necesară finanțarea investițiilor capitale pentru semestrul II al anului 1992 din contul bugetului republican, distribuindule pe ministere, departamente de stat, organe ale autoadministrării locale și alte organizații-beneficiare în volumele stabilite în anexa prezentei hotărîri.

În anul curent este interzisă începerea construcției obiectelor finanțate din contul bugetului republican și local.

Ministerul Economiei și Finanțelor urmează să asigure, în comun cu beneficiarii, în decursul trimestrului III, achitarea volumelor lucrărilor de construcție-montaj, executate în prima jumătate a anului curent, să alcătuiască și să expedieze în termen de o săptămînă în adresa ministerelor, departamentelor de stat, organelor autoadministrării locale și altor organizații beneficiare lista obiectelor, ce urmează să fie finanțate din bugetul republican în semestrul II al anului curent în limitele mijloacelor bugetare, prevăzute pentru investiții.

Guvernul a obligat ministerele, departamentele de stat, organele autoadministrării locale și alte organizații beneficiare să ia în primire de la antreprenori volumul lucrărilor de construcție-montaj, efectuate conform situației din 1 iulie curent la acele obiecte, a căror construcție urmează să fie suspendată temporar și să asigure paza și păstrarea obiectelor, a căror construcție se suspendă temporar în semestrul II al anului curent.

* * *

Guvernul Republicii Moldova a adoptat hotărîrea «Cu privire la reglementarea modului de vînzare pe credit către cetățeni a mărfurilor de folosință îndelungată în Republica Moldova».

Conform acestei hotărîri Ministerul Comerțului și Resurselor Materiale și Uniunea Republicană a Asociațiilor de Consum, împreună cu Ministerul Justiției, Ministerul Economiei și Finanțelor și Banca Națională a Moldovei au însărcinarea să elaboreze și să aprobe în termen de o lună instrucțiunile privind modul de vînzare pe credit către cetățeni a mărfurilor de folosință îndelungată în Republica Moldova și să expedieze aceste Instrucțiuni ministerelor și departamentelor de stat, tuturor primăriilor orășenești și comitetelor executive.

Toate ministerele și departamentele de stat sînt obligate să introducă în gestiunea întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor din subordinea lor Instrucțiunile privind modul de vînzare pe credit către cetățeni a mărfurilor de folosință îndelungată în Republica Moldova.

Ministerul Comerțului și Resurselor Materiale și Uniunea Republicană a Asociațiilor de Consum se autorizează să aprobe și să modifice, împreună cu Ministerul Economiei și Finanțelor, cotele procentuale stabilite pentru creditarea cumpărătorilor, ce-și procură mărfuri de folosință îndelungată, cote ce nu vor depăși limita maximă a dobînzilor, fixate de Banca Națională a Moldovei pentru folosirea creditului, și să aprobe nomenclatorul mărfurilor de folosință îndelungată ce pot fi eliberate cetățenilor Republicii Moldova pe credit.

* * *

În corespundere cu hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova din 3 aprilie 1992 «Cu privire la introducerea unor completări și modificări în hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova «Despre modul de punere în aplicare a Legii Republicii Moldova «Cu privire la asigurarea cu pensii de stat în Republica Moldova», Guvernul Republicii Moldova a adoptat hotărîrea «Cu privire la pensiile pentru vechime în muncă ale lucrătorilor din sfera învățămîntului și a ocrotirii sănătății».

Potrivit acestei hotărîri, Ministerul Sănătății, Ministerul Științei și Învățămîntului, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Economiei și Finanțelor, Minitserul Justiției vor elabora proiectul de hotărîre a Guvernului privind modul de stabilire și de plată a pensiilor pentru vechime în muncă lucrătorilor din sfera învățămîntului și ocrotirii sănătății, prezentîndu-l Guvernului Republicii Moldova spre examinare pînă la 1 noiembrie 1992.

Se stabilesc, de asemenea, de la 1 iulie 1992 și pînă la adoptarea actului normativ nominalizat, la pensiile pentru vechime în muncă ale lucrătorilor din sfera învățămîntului și ocrotirii sănătății compensații lunare pe anul 1992 în mărime de 225 ruble.

Întru binele consumatorilor

Începînd cu 1922, în fiecare an în prima simbătă a lunii iulie obștimea cooperatistă din lume marchează Ziua internațională a cooperației. Și cu toate că situația din republica noastră cu regret, este departe de cea sărbătorească, totuși data dată impune de a se face o privire retrospectivă la calea parcursă, un anumit bilanț al celor obținute, de a prezenta sarcinile pe ziua de mîine. Această adresare către înaltele puteri ale mișcării cooperatiste, către esența și principiile propovăduite de milioane de oameni din diferite țări, este astăzi mai necesară astăzi, cînd cooperația de consum din Moldova a procedat pe calea renovării esențiale, trecerii la relațiile de piață, la independența economică. Căile, de altfel, deloc ușoară.

De la începutul războiului pustiitor pentru sine, care caută să-și desfășoare activitatea acolo unde e mai convenabil și numai cu mărfurile care aduc un venit mai bun, cooperația de consum își deservește cu mărfuri și produse de primă necesitate, de regulă, oamenii de la sate. Bineînțeles, nu se poate spune că ea nu este cointeresată în obținerea profitului. Însă cea mai mare parte a lui este cheltuită pentru rezolvarea problemelor sociale. Spre exemplu, numai în ultimii 5 ani volumul mediu anual al investițiilor capitale a constituit circa 56 mln ruble, iar darea în exploatare a fondurilor fixe — 40 mln. Pînă în ultimul timp anual erau date în exploatare aproximativ 120 de întreprinderi ale comerțului cu amănuntul (18 mii metri pătrați de spațiu comercial), 10 întreprinderi de alimentație publică cu 950 de locuri, cîte 13 mii metri pătrați de spațiu pentru depozite, depozite pentru păstrarea fructelor și legumelor cu capacitatea de 3000 de tone, brutării pentru coacerea a 66 tone de pîine pe zi, cîte 6 mii metri pătrați de spațiu locativ și alte obiective de menire socială.

Mijloace impunătoare au fost alocate și pentru crearea unei baze proprii de pregătire a cadrelor. În prezent rezolvarea acestei sarcini nobile și responsabile revine pe seama colegiului cooperatist și a celor două școli tehnico-profesionale, care anual pregătesc specialiști pentru cooperația de consum. Recent s-a creat și funcționează un centru pentru recalificarea cadrelor.

S-au întreprins și se întreprind pași concreți în vederea protejării sociale a coasociaților și lucrătorilor din ramură. La dispoziția lor se află o policlinică înzestrată cu utilaj medical la nivelul exigențelor de astăzi. În cele două tabere de vară se odihnesc circa 3000 copii. Desigur, e imposibil să le enumeri pe toate. Dar și din cele spuse devine clar unde și cum se folosește profitul obținut. Doar toate acestea au fost construite exclusiv din contul mijloacelor proprii fără a lua nici o copeică din buget. Te-ai mira dacă ar proceda așa și bussinesul particular sau, să zicem, aceleași cooperative comerciale. Și de aceea s-ar părea că prin astfel de comportament cooperația de consum e în drept să se bucure de înțelegere și susținere, unele înlesniri.

Ce ajutor concret așteptăm noi în aceste zile de grele încercări? În linii mari doar atît: ca guvernul să-i ofere cooperației de consum un regim favorabil, adică să-i ofere posibilitatea și dreptul de a folosi toate mijloacele cîștigate pentru recuperarea cheltuielilor de producție, plata muncii, dezvoltarea economică și socială, iar partea ce va rămîne să fie distribuită pentru dividende. Și numai din această parte a beneficiului, obținut de către întreprinderile și organizațiile cooperatiste, să fie încasat impozitul cuvenit. Atunci și vom putea vorbi despre o cooperație de consum ca în toată lumea civilizată. Numai în așa caz ea va fi în stare nu numai să supraviețuiască în condițiile drastice de astăzi, ci și să activeze cu succes pentru binele populației de la sate, pentru aprovizionarea lor cu produse alimentare și mărfuri.

Desigur, aceasta se va întîmpla numai cu condiția că în pofida tuturor greutăților cooperația de consum în toate nivelurile sale, începînd cu coasociații și terminînd cu Moldcoopul, va fi capabilă să se acomodeze în noua realitate, iar cadrele vor însuși cu succes iscusința de a munci în condițiile independenței economice depline. Doar nu e secret ca pentru mulți din acei care s-au obișnuit să lucreze după instrucții de sus această independență a devenit o piatră de încercare.

Însă, în linii mari, pe zi ce trece cadrele se cizelează tot mai mult, dînd dovadă de spirit întreprinzător, de inițiativă și competență.

Ca punct de reper în activitatea noastră ne servește Legea «Cu privire la cooperație» adoptată de către Parlament la începutul de an. Această lege ne-a deschis un cîmp larg de activitate, ne garantează autonomia față de organele și organizațiile de stat, apărarea drepturilor și intereselor membrilor cooperației de consum.

Actualmente lucrăm asupra realizării programului de restructurare a activității cooperației de consum din republică în condițiile relațiilor de piață, care prevede reafirmarea relațiilor de proprietate, perfecționarea structurii, relațiilor economice, corelației cu organele conducerii de stat, protecția socială a membrilor și lucrătorilor din ramură.

Una din căile de ieșire din starea financiară critică o vedem și în creșterea ajutorului din partea coasociaților pe calea majorării cotelor de participare și cotelor suplimentare. Concomitent vom întreprinde totul pentru a-i ocroti în măsura posibilităților de «surprizele» trecerii la economia de piață.

În sens larg se impune revitalizarea activității tuturor întreprinderilor și organizațiilor, asociațiilor și cosocietăților în direcția democratizării, renașterii naturii cooperatiste a sistemului nostru, consolidării disciplinei și sporirii responsabilității tuturor lucrătorilor.

Pe viitor intenționăm să punem accentul pe dezvoltarea rețelei comerciale și colectarea de produse agricole nemijlocit în localitățile sătești, pe asigurarea mai deplină cu mărfuri a unităților comerciale, pe creșterea rolului industriei noastre în producerea mărfurilor de larg consum, asigurînd astfel satisfacerea necesităților populației republicii.

Pavel DUBALARI,
președintele conducerii Uniunii asociațiilor de consum din Moldova.

RELAȚII DE ARENDĂ

E necesară o contribuție practică

Experiența multor țări, îndeosebi a țărilor europene, arată că legislația cu privire la arendă în fiecare dintre acestea conține diverse reglementări speciale, care, într-un fel sau altul, exprimă specificul propriu acestora, asigurînd proprietarului și arendașului o bază juridică echitabilă, care permite și garantează remunerarea cuvenită la timp și în volumul stabilit, iar arendașului — garanția de a-și putea desfășura activitatea de antreprenor cît mai eficient.

În Moldova arenda a început să capete o răspîndire mai amplă în ultimii ani, dar lipsa unei legi speciale a stopat simțitor dezvoltarea ei. În sfîrșit, la 14 ianuarie 1992 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea «Cu privire la arendă», care reglementează relațiile de arendă, stabilește obiectele și subiectele relațiilor de arendă, determină drepturile și obligațiile arendașilor. Conform legii arendași pot deveni persoane fizice și juridice din republică și din alte state. Întreprinderi și organizații mixte, organizații internaționale. Legea reglementează și modul de transmitere a bunurilor arendașului, folosirea și răscumpărarea lor, cît și dreptul și răspunderea proprietarului și arendașului față de stat. Totodată trebuie menționat că legea nu e lipsită de unele neajunsuri, rămînînd astfel nedesăvîrșită, fapt ce se răsfrînge negativ asupra practicării pe scară largă a acestei forme de organizare a producției.

Așadar, în 1991, în cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației al Republicii Moldova în condiții de arendă au activat circa 8253 subunități de producție și aproape 30 mii de unități individuale și familiale. Aceasta s-a extins pe o suprafață de aproximativ 696 mii ha, ori pe 44 la sută din suprafața totală a culturilor de cîmp și furajere, pe 154,8 mii ha, sau pe 40,2 la sută din suprafața plantațiilor cu culturi multianuale. Numărul total al arendașilor a constituit circa 36 mii persoane.

De menționat că aceste unități de arendă au activat utilizînd diverse forme de retribuire a muncii. Din cele 8253 de unități în 2876 s-a aplicat plata conform prețurilor de decontare, în 1470 — cea potrivit normativelor din volumul global de producție obținută, în 440 — cu plata fixă, în 350 — cu plata după venitul căpătat și în circa 2600 — după alte forme de plată.

În complexul agroindustrial al republicii în condiții de arendă în 1991 au activat circa 70 de întreprinderi industriale, care au produs a cincea parte din producția industrială globală. Cota-parte a producției obținute de întreprinderile de arendă alcătuia în 1991 14,1 la sută din volumul global de producție obținută de către complexul agroindustrial. Experiența lor arată că volumul de producție dat (în prețuri comparative) a fost realizat reducîndu-se cu 16,9 numărul lucrătorilor din industrie. Printre cauzele principale care frînează introducerea pe o scară largă a arendei sînt:

— imperfecțiunea legii cu privire la arendă; necoordonarea ei cu alte legi și acte legislative în vigoare; neîndeplinirea Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova menită să asigure funcționarea legii cu cu privire la arendă; liberalizarea prețurilor; asigurarea insuficientă cu resurse tehnico-materiale și financiare etc.

În această ordine de idei e cazul să menționăm și o altă pricină convingătoare care constă în faptul că legea «Cu privire la arendă» nu prevede un proiect de contract «tip» ce ar viza și reglementa obligațiile și drepturile părților. Forma liberă de încheiere a contractelor de arendă permitea proprietarului să dicteze condițiile sale arendașului, ceea ce provoca adesea coliziuni, constringea arendașul în procesul de organizare a producției, mai ales la vînzarea ei.

Un contract de arendă-model care prevede durata arendei, obiectul arendei, obligațiile părților contractuale, drepturile și răspunderea părților, modificare, realizarea contractului și încetarea activității acestuia astăzi este elaborat și, împreună cu alte materiale și acte legislative, este pus la îndemîna antreprenorilor din Moldova. Legea nu stabilește un sistem unic de plată. Schimbarea prețurilor care a avut și care mai continuă să aibă loc, creșterea fantastică a costului mijloacelor de producție, îndeosebi a resurselor energetice, se răsfrîng direct asupra activității arendașilor și complică și mai mult problema plății de arendă.

Necoordonarea legii «Cu privire la arenda» cu alte legi și acte legislative, cum ar fi «Codul funciar», «Cu privire la privatizare», de asemenea frînează desfășurarea pe scară largă a arendei. Astfel, bunăoară, legea «Cu privire la privatizare» nu prevede răscumpărarea bunurilor arendate. Acest fapt pune la îndoială din capul locului inițiativa arendașului în calitate de întreprinzător, barează posibilitatea acestuia de a face investițiile cuvenite întru intensificarea producției. În scopul soluționării acestor probleme și realizării Hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova din 14 ianuarie 1992 nr. 802 privind punerea în aplicare a «Legii cu privire la arendă» a activat Ministerul Economiei și Finanțelor al Republicii Moldova. S-a elaborat un pachet de documente care urmează să asigure punerea în funcțiune a legii «Cu privire la arendă». Printre acestea deosebit de așteptate sînt: Hotărîrile Guvernului Republicii Moldova «Despre aprobarea Hotărîrii cu privire la antrepriza de arendă», «Despre aprobarea Hotărîrii cu privire la mărimea și modul de achitare a plăților de arendă», «Cu privire la aprobarea contractului-model de arendă a bunurilor întreprinderii, antreprizei de arendă și pămîntului» etc. Aceste și alte regulamente, acte normative urmează să contribuie la soluționarea problemei legate de arendă ca formă de organizare a producției, mai ales astăzi, în condițiile de trecere la economia de piață.

Ion ȚURCANU,
candidat în științe agricole.

Tu—mie, eu—ție

CAHUL. (De la corespondentul nostru). Deficitul de materii prime și căutarea unor eventuale piețe de desfacere determină agenții întreprinderii «Tricon» să «peregrineze» întruna. Profitînd de faptul că după o escapadă la Cahul niște antreprenori uzbeci s-au pronunțat pentru stabilirea unor legături economice directe, «Tricon»-ul începu să nutrească speranța la obținerea unei materii prime cu «ciuboțe roșii» — bumbacul. Nu zăbavă, specialiștii cahuleni au făcut o raită pe la unele întreprinderi de producere și prelucrare a bumbacului din Samarkand, i-au mai intrigat pe antreprenorii din partea locului, au mai «filat» bursele comerciale.

S-a convenit, pentru a descătușa tranzacția de licențele ce monopolizează activitatea în acest domeniu, a fonda la Samarkand o întreprindere mixtă dotată cu utilaj de la «Tricon» pentru fabricarea articolelor de confecții, astfel cahulenii aspirîndu-și șanse de a se aproviziona și cu materie primă necesară.

PE MARGINEA UNUI APEL

Care e, totuși, atitudinea veteranilor?

În ultimul timp multe organisme obștești condamnă cercurile guvernamentale din Rusia care, sub pretextul fals de apărare a rușilor, au stimulat agresiunea armatei a 14-a a Federației Ruse împotriva Republicii Moldova. Știm cu toții că invazia cazacilor ruși, a armatei rusești a fost susținută și încuviințată, în primul rînd, de vicepreședintele Rusiei, A. Rutkoi, general care și-a făcut cariera în Afganistan.

Și-a expus poziția față de războiul din raioanele răsăritene ale republicii și «activul obștimii de veterani din Republica Moldova». În apelul respectiv veteranii afirmă că Președintele republicii a neglijat hotărîrea Parlamentului, autorizînd acțiunile privind apărarea or. Tighina, iar Președintele Parlamentului n-ar trebui să cheme populația la jertfire de sine. Veteranii consideră că Parlamentul a greșit amarnic învinuind Rusia de declanșarea unei agresiuni nedeclarate.

În apel se analizează cauzele conflictului din raioanele de est ale Moldovei. Se spune că de vină sînt «politicienii noștri».

Poate greșesc, dar îmi pare că în numele tuturor veteranilor republicii s-a pronunțat o mînă de foști ofițeri ai fostei armate sovietice din capitală, care așteaptă cu nerăbdare ocuparea Chișinăului de către armata a 14-a a Rusiei. Nu e întîmplător faptul că apelul «veteranilor» e publicat doar de ziarul cercurilor șovine din capitală — «Kișinevskie novosti». Am fi curioși să aflăm care este atitudinea față de acest «document» a adevăraților veterani ai războiului și ai muncii din republică, veterani ai căror nepoți apără astăzi cu prețul vieții libertatea și independența multpătimitei noastre Patrii.

Ion SOFRONIE.

E timpul să renunțăm la detașamentele studențești de muncă

De 30 de ani lucrez profesor la Colegiul cooperatist din Moldova (fostul tehnicum cooperatist din Moldova) și în toți acești ani se organizau, începînd cu luna iulie, detașamente studențești care lucrau pînă la sfîrșitul lunii octombrie la recoltarea roadei.

Se făcea acest lucru prin diferite metode. Spaima era mare. Cei ce nu se înscriau de bună voie în detașamente erau amenințați de către direcție că nu vor fi cazați în cămin ori nu vor primi bursă. Chiar și celora care aveau certificate medicale de eliberare de la munca agricolă, nu li se permitea să plece acasă la părinți. Erau puși să șteargă praful de pe cărți și geamuri în biblioteca și cabinetele Colegiului.

Ceva asemănător cu colectivizarea din 1949 din Moldova. Orice mamă și tată, care au crescut băieți și fete și au rămas cu iarna-n piete, vara au nevoie de ajutorul copiilor. Însă e cu neputință.

E timpul să renunțăm la o atare practică. Lecțiile să înceapă la 1 septembrie, durata săptămînii fiind de 5 zile. Studenții să aibă vacanță de Crăciun și de Paști.

Să ne ajute Domnul. Ajutor la recoltarea roadei îi pot acorda colectivele de muncă de la fabrici, uzine, care în timpul de față au surplusuri de brațe de muncă...

Valentin ȚURCANU,
profesor la Colegiul cooperatist din Moldova.